

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (281.)

29 sierpnia 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, celem objęcia ulgą na przejazdy kolejną w pociągach osobowych oraz autobusami w komunikacji zwykłej, na podstawie imiennych biletów miesięcznych osób niepełnosprawnych, całkowicie niezdolnych do samodzielnej egzystencji (cd.) (P10-27/22).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, w celu wprowadzenia jednolitego systemu ulg na przejazdy (cd.) (P10-58/22).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, celem wprowadzenia 49% ulgi dla osób głuchych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności o symbolu 03-L przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych (P10-49/23).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w celu rozszerzenia uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego na osoby niepełnosprawne z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bez ograniczeń ze względu na wiek powstania niepełnosprawności (cd.) (P10-85/22).
5. Rozpatrzenie petycji wielokrotnej w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu przyznania prawa do świadczenia w kwocie 500 zł emerytom (wdowom, wdowcom), których współmałżonkowie odprowadzali składki do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PW10-01/23).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w celu obniżenia wysokości podatku VAT na energię do 5% (P10-40/23).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, celem rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do złożenia petycji (P10-43/23).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zamiany przepisów ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, w celu zaliczenia byłym funkcjonariuszom służb mundurowych, którzy odeszli z dotychczasowej służby, aby pełnić zawodową służbę wojskową, wysługi lat z poprzedniej formacji mundurowej do służby wojskowej (P10-44/23).
9. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany przepisów ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu wyliczenia z urzędu emerytur dla kobiet urodzonych w 1953 r., bez odliczeń kwot pobranych wcześniejszych emerytur (P10-48/23).
10. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi, w celu rozszerzenia uprawnień Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych dla Zdrowia Narodu o miesięczne świadczenie w kwocie 300 zł dla dawców, którzy osiągnęli wiek emerytalny (P10-50/23).
11. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, poprzez wprowadzenie zakazu korzystania ze słuchawek w obu uszach przez kierujących wszelkimi pojazdami uczestniczącymi w ruchu drogowym (P10-51/23).

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 26)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Aleksander Pociąg oraz zastępcą przewodniczącego Ewa Matecka)

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIĄG**

Szanowni Państwo, otwieram kolejne posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Dzisiaj mamy do rozpatrzenia kolejne... Na tym posiedzeniu jest 11 petycji, na następnym będziemy mieli ich 9. I to będzie wyczerpywało petycje, które do nas spłynęły w tej kadencji. Chciałbym się pochwalić, tzn. oczywiście w imieniu całej komisji, że daliśmy radę i że nie mamy żadnych zaległości, mimo tego, że tych petycji było dosyć dużo.

Zanim przejdziemy do rozpatrzenia petycji, chciałbym powiedzieć parę słów. Otóż Konwent Seniorów zaopiniował terminarz posiedzeń Senatu, zgodnie z którym następne, sześćdziesiąte siódme posiedzenie Senatu odbędzie się w dniach 13 i 14 września. I wtedy też najprawdopodobniej będę miał możliwość zwołania posiedzenia komisji poświęconego przyjęciu sprawozdania z działalności Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej X kadencji, ale dzisiaj chciałbym, tak jak zapowiedziałem, parę słów powiedzieć.

Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji obradowała do tej pory 281 razy. Za chwilę będziemy mieli dwieście osiemdziesiąte drugie posiedzenie. Rozpatrzyliśmy 97 ustaw, wnioskując o odrzucenie 17, o przyjęcie 30 ustaw bez poprawek, a do 50 wprowadziliśmy poprawki. Przygotowaliśmy również sprawozdania do

46 projektów inicjatyw ustawodawczych. Od czasu wpłynięcia i rozpatrzenia w 2009 r. pierwszej petycji marszałek Senatu skierował do komisji łącznie blisko 800 petycji, a w obecnej, X kadencji skierowane zostały 372 petycje. Zgodnie z przepisami Regulaminu Senatu – przypomina – możemy podjąć inicjatywę ustawodawczą będącą efektem postulatów zawartych w petycji, możemy również nie rozpoczynać prac nad petycją albo odrzucając ją w całości, albo przesyłając do któregoś z organów państwa, do bardziej kompetentnego, żeby tym tematem się zająć.

Chciałbym się podzielić również informacją, że 20 września na zaproszenie przewodniczącej Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego będę uczestniczył w międzyparlamentarnym posiedzeniu tej komisji jako jeden z głównych mówców. Jako przedstawiciel naszego parlamentu będę dzielił się naszymi doświadczeniami, komisji senackiej, w zakresie prac związanych z tą szczególną formą bezpośredniego udziału obywateli w procesie sprawowania władzy i obiecuję, że zrobię to w sposób obiektywny i wyczerpujący, a państwo mnie znacie pod tym względem.

Mimo tak szerokiego zakresu działania komisji, obciążenia pracami legislacyjnymi nad ustawami, inicjatywami oraz pracą nad petycjami komisja praw człowieka odbyła również 21 posiedzeń tematycznych i seminaryjnych, w trakcie których senatorowie debatowali nad kwestiami pozostającymi w sferze zainteresowania komisji, reagując na bieżące wydarzenia w kraju i za granicą. Chciałbym podkreślić również, że w ramach tych spotkań seminaryjnych spotkaliśmy się 2-krotnie... tematem tych obrad była rola Rady Europy w obliczu wyzwań stojących przed kontynentem europejskim. Chodziło o przygotowania do IV Szczytu Głów Państw

i Szeffów Rządów Rady Europy w Reykjavíku. Był to pierwszy szczyt po 18 latach. Wcześniejszy odbył się w Warszawie. Miałem okazję uczestniczyć w tym szczycie. Wydaje mi się, że najważniejsze tematy, które tam się pojawiły to: po pierwsze, zaliczenie prawa obywateli do życia w zdrowym, czystym, bezpiecznym środowisku do praw człowieka, co jest zupełnie nowym wymiarem ochrony środowiska, w którym żyjemy, a po drugie, co było bardzo ważne, podkreślenie, m.in. w przemowie naszego pana prezydenta w Reykjavíku – mam nadzieję, że to zostanie podtrzymane – że wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu będą w Polsce respektowane. To była jedna z najważniejszych informacji, jeden z najważniejszych przekazów płynących z tego szczytu.

Nasza komisja – zmierzam już do końca – rozpatrywała również informacje z działalności rocznej organów i instytucji, których zakres funkcjonowania jest zgodny z przedmiotowym zakresem działania komisji. Ponadto komisja wyrażała zgodę – i to była bardzo ważna nasza rola – na powołanie i odwołanie organów państwowych. Komisja w tym zakresie wyraziła opinie: w sprawie kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa, na temat kandydata na członka Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15. Chciałbym przypomnieć, że w tym zakresie zwołaliśmy 3 posiedzenia komisji, ponieważ nasza komisja doszła do wniosku, że niestety ta komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletnich nie działa. I wydaje się, że praca naszych koleżanek, pań senator Mateckiej, Sekuły i Haliny Biedy, bardzo, bardzo mocno wpłynęła na intensyfikację i rozpoczęcie prac tejże komisji, która co prawda została powołana, ale przez 1,5 roku bądź dłużej, nawet 2 lata, de facto nie działała. I dziękuję wszystkim senatorom, którzy ponad podziałami pracowali nad tym tematem. Następnym ważnym naszym działaniem była opinia w sprawie członków Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Niedawno mieliśmy okazję debatować i wysłuchać prezentacji 3 kandydatów. O ile pamiętam, opinia naszej komisji została podzielona przez cały Senat.

Na koniec powiem o tym – myślę, że to jedna z najważniejszych rzeczy w pracach naszej komisji – że komisja dokonała oceny formalnej poprawności zgłoszeń oraz przedstawiła opinię w sprawie ławników do Sądu Najwyższego II kadencji. To jest bardzo ważna część działania naszej komisji i współpracy z wymiarem sprawiedliwości. Bardzo żałuję, że pani prezes, pierwsza prezes Sądu Najwyższego, pani sędzia Manowska, tak długo wstrzymywała przyjęcie do wiadomości rekomendacji, nominacji Senatu, ale chciałbym się podzielić informacją, że w czerwcu jednak ławnicy, których wybraliśmy w Senacie, zostali dopuszczeni do pracy. Uważam jednak za niedopuszczalne to, że tak długo to trwało.

Tak pokrótce przedstawia się nasza praca. Dziękuję bardzo za wysłuchanie tego krótkiego sprawozdania. Przedstawiam je z tego powodu, że nie jestem pewien, czy będę mógł to zrobić w dniach 14–15 września. Jeśli nie, to będę prosił jednego z wiceprzewodniczących o reprezentowanie naszej komisji. Dziękuję bardzo.

W tej chwili przechodzimy do pierwszej petycji. To jest petycja w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego.

Bardzo proszę, kto z państwa zabierze głos w tym zakresie?

Proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
JOANNA LEŚNIAREK**

Joanna Leśniarek, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna osoby fizycznej. Autorka petycji wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego celem objęcia ulgą na przejazdy koleją w pociągach osobowych oraz autobusami w komunikacji zwykłej na podstawie imiennych biletów miesięcznych osób niepełnosprawnych całkowicie niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji na dwięście drugim posiedzeniu 4 października ub.r. rozpatrzyła petycję. W głosowaniu komisja jednogłośnie zdecydowała o kontynuowaniu prac nad petycją i jednoczesnym wystąpieniu do Ministerstwa Finansów oraz marszałków województw o opinię o postulatach petycji. Na posiedzeniu 31 maja br. Wysoka Komisja kontynuowała rozpatrywanie petycji. Wobec złożenia do marszałka Sejmu przez sejmową Komisję do Spraw Petycji projektu ustawy o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego – druk sejmowy nr 3283 – który realizuje postulat petycji, Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji podjęła decyzję o zawieszeniu prac nad petycją do czasu przekazania z Sejmu przedmiotowej ustawy do Senatu. 13 lipca br. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, która realizuje postulat petycji. 14 lipca przekazano ustawę do Senatu. Senat nie wniósł poprawek. Ustawę przekazano do podpisu prezydenta. 2 sierpnia ustawa została podpisana przez pana prezydenta. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Publikacja w Dzienniku Ustaw nastąpiła 10 sierpnia br., poz. 1575. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Bardzo się cieszę, że to, nad czym pracowaliśmy... Rozpoczęliśmy tę inicjatywę, a to pozytywnie się zderzyło z inicjatywą sejmową, która zakończyła się powodzeniem. Ponieważ w takim przypadku nie ma co dalej pracować nad tą petycją, gdyż została zrealizowana, składam wniosek o niekontynuowanie prac nad tą petycją.

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: O zakończeniu pracy...)

Przepraszam, o zakończenie prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem? (8)

Wszyscy senatorowie byli za tym wnioskiem. Dziękuję serdecznie.

I teraz petycja... O ile dobrze zrozumiałem, drugi i trzeci punkt będziemy chyba razem rozpatrywali, tak?

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Nie.)

Nie, teraz drugi. Przepraszam bardzo, drugi punkt.

Bardzo proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA**

Gabriela Kopania, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja zbiorowa wniesiona przez Polski Związek Niewidomych. Dotyczy ona podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz ustawy o transporcie drogowym w celu wprowadzenia jednolitego systemu ulg na przejazdy. Wysoka Komisja rozpatrywała tę petycję 2-krotnie, ostatni raz 31 maja br. Państwo senatorowie zapoznali się z dotychczasowymi działaniami w związku z rozpatrywaniem petycji oraz pisemną opinią Ministerstwa Finansów w przedmiocie petycji. Podczas dyskusji padł wniosek o skierowanie do Ministerstwa Finansów pisma z prośbą o przeprowadzenie pogłębionej analizy tematyki petycji. W odpowiedzi Ministerstwa Finansów czytamy, że ministerstwo od wielu lat popiera uporządkowanie systemu ulg przejazdowych w Polsce. Obecnie do ulg przejazdowych uprawnionych jest kilkadziesiąt grup zawodowych i społecznych mających różny wymiar procentowy ulgi, a każda z tych grup posiada inny dokument uprawniający do ulgi. Prowadzi to do skomplikowania systemu na etapie sprzedaży biletów i ich kontroli podczas podróży. Wobec złożoności problematyki podniesionej w petycji oraz konieczności przeprowadzenia całościowej zmiany systemu ulg... Zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej to właśnie strona rządowa przeprowadza takie zmiany wymagające pogłębionej analizy konkretnego tematu. Postulowane w petycji zmiany z pewnością do takich należą. Dodatkowo

z odpowiedzi Ministerstwa Finansów wynika jasno, że strona rządowa popiera uporządkowanie systemu ulg. Zatem zasadne byłoby, aby Wysoka Komisja wzięła pod rozważenie możliwość przekazania tej petycji stronie rządowej. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos, złożyć wniosek? Nie.

Szanowni Państwo, składam wniosek o zakończenie pracy nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za? (8)

Komisja jednogłośnie zdecydowała o zakończeniu pracy nad tą petycją.

Bardzo proszę, punkt trzeci.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Dzień dobry. Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Prezentowana petycja jest petycją zbiorową. Została wniesiona przez Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych. Autorzy petycji proponują nowelizację ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w takim celu, by osobom głuchym, które ukończyły dwudziesty szósty rok życia i mają orzeczone umiarkowany stopień niepełnosprawności, przyznać 49-procentową ulgę na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego. Jednocześnie autorzy wskazują, że zgodnie z obowiązującymi przepisami przedmiotowej ustawy uprawnienia do ulgi przysługują tylko niektórym osobom niepełnosprawnym. W celu realizacji postulatu petycji proponują modyfikację art. 4 ust. 1 oraz dodanie nowego przepisu. Zdaniem wnoszących petycję wybiórcze traktowanie osób niepełnosprawnych, takie, jakie jest w tej chwili, środowisko głuchych postrzega jako zjawisko defaworyzacji tej grupy, co pozostaje w sprzeczności z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ja przypomnę, że obecnie osoby niepełnosprawne, w tym osoby niesłyszące, są uprawnione do korzystania ze zniżek przy zakupie biletów. Do ulgi 49-procentowej uprawnione są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych oraz autobusowego w komunikacji zwykłej.

Chciałabym też powiedzieć, że w Sejmie obecnej kadencji sejmowa Komisja do Spraw Petycji w 2020 r. pracowała nad petycją, która dotyczyła wprowadzenia 37-procentowej ulgi dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego. Co istotne, Komisja do Spraw Petycji wystosowała dezyderat do prezesa Rady Ministrów, w którym zasięgała opinii, czy obowiązujący system ulg na przejazdy środkami transportu zbiorowego jest czytelny, logiczny i zrozumiały dla wszystkich grup osób z niepełnosprawnościami. W odpowiedzi na ten dezyderat – tylko konkluzję tu przytoczę – Paweł Wdówik, pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych, po konsultacji z resortem infrastruktury, podkreślił, że zróżnicowanie uprawnień nie jest przejawem dyskryminacji, a jedynie ma na celu wsparcie grup pasażerów najbardziej potrzebujących. W przypadku osób niepełnosprawnych za takie uznaje się osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Komisja do Spraw Petycji zakończyła pracę nad tą petycją w lipcu 2022 r., przyjmując dezyderat i podsumowując, że zmiany... Przedstawiciel pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych podkreślił, że zmiany w systemie ulg powinny nastąpić, jednakże muszą być poprzedzone wprowadzeniem nowego systemu orzekania o niepełnosprawnościach, a prace nad tym systemem wciąż trwają. W opinii ministerstwa rodziny podjęcie inicjatywy leży po stronie właściwego kompetencyjnie w tym zakresie ministra infrastruktury, a resort deklaruje współpracę międzyresortową w tym zakresie.

Warto też powiedzieć o opinii Ministerstwa Finansów z lipca 2023 r. – to opinia do poprzedniej petycji – w której Ministerstwo Finansów przyznało, że system przyznawania ulg komunikacyjnych wymaga uporządkowania. Z tego systemu korzysta w Polsce kilkadziesiąt grup społecznych i zawodowych, a każda z tych grup

posiada inny dokument, który uprawnia do ulgi, co prowadzi do skomplikowania systemu sprzedaży biletów i ich kontroli. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś głosy?

W związku z tym, co usłyszeliśmy, chciałbym zaproponować, abyśmy zakończyli pracę nad tą petycją.

Czy są inne głosy, wnioski? Nie.

Bardzo proszę, głosujemy.

Kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Komisja podjęła decyzję o niekontynuowaniu pracy nad tą petycją.

Bardzo proszę, następna petycja.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA**

Raz jeszcze Gabriela Kopania, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną. Dotyczy ona podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany art. 16 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych w celu rozszerzenia uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego na osoby niepełnosprawne z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bez ograniczeń ze względu na wiek powstania niepełnosprawności.

Wysoka Komisja rozpatrywała petycję 2-krotnie: 8 marca br. oraz 31 maja. Podczas ostatniego posiedzenia państwo senatorowie zdecydowali o zawieszeniu prac nad petycją do momentu wpływu do Senatu ustawy o świadczeniu wspierającym. Uchwalona przez Sejm 26 maja ustawa o świadczeniu wspierającym została przekazana do Senatu i skierowana przez marszałka do prac w Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej. Podczas

sześćdziesiątego trzeciego posiedzenia Senatu 22 czerwca ustawa została przyjęta wraz z poprawkami i przekazana do Sejmu. Sejm 7 lipca ustawę uchwalił i przesłał do prezydenta do podpisu. Prezydent złożył podpis 24 lipca. Ustawa o świadczeniu wspierającym obowiązuje. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ALEKSANDER POCIEJ**

Dziękuję bardzo.

Nie pozostaje nam w związku z tym nic innego, jak zakończyć pracę nad tą petycją, ponieważ postulaty w niej zawarte zostały zrealizowane.

Kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem? (8)

Jednogłośnie nasza komisja zdecydowała o zakończeniu prac nad tą petycją.

Bardzo proszę, następna.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Prezentowana petycja to petycja wielokrotna. Została wniesiona przez osoby fizyczne. Dotyczy zmiany ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Autorzy petycji proponują, aby przyznać prawo do świadczenia w kwocie 500 zł emerytom – wdowom, wdowcom – których współmałżonkowie odprowadzali składki do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu podnoszą argument, że ta kwota jest im niezbędna na pokrycie kosztów utrzymania, na pokrycie opłat mieszkaniowych, że wraz ze śmiercią współmałżonka zmniejsza się budżet w gospodarstwie domowym, co sprawia, że ich sytuacja finansowa jest dużo gorsza niż sytuacja małżeństw, które wspólnie gospodarują.

Odnosząc się do postulatu petytorów, należy podkreślić, że emerytura jest świadczeniem, które przysługuje z tytułu własnej pracy i jest wypłacana wyłącznie osobie uprawnionej do

tego świadczenia. Uprawnienie do świadczeń nie przysługuje, gdy którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania tego prawa ustanie lub w związku ze śmiercią osoby uprawnionej. A zatem w przypadku śmierci osoby uprawnionej do emerytury nie można tego świadczenia przyznać wdowie lub wdowcowi. Zgodnie z kodeksem cywilnym, art. 922 §2, nie należą do spadku prawa i obowiązki zmarłego ściśle związane z jego osobą, jak również prawa, które z chwilą śmierci przechodzą na oznaczone osoby niezależnie od tego, czy są spadkobiercami. Podkreślić trzeba, że ustawa emerytalna przewiduje prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku dla wdowy lub wdowca, ale tylko wtedy, gdy spełnili jeden z warunków dotyczących wieku, niezdolności do pracy albo wychowywania małoletnich bądź uczących się dzieci. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje zastępca przewodniczącego Ewa Matecka)

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo za przedstawienie treści petycji.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos bądź złożyć wniosek?

Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

**SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW**

Rozumiem, że nie ma przedstawiciela ministerstwa rodziny do tego...

(Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Jest, jest.)

To chciałbym usłyszeć opinię ministerstwa, jeśli można.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Jak widzę, jest przedstawiciel ministerstwa rodziny.

Bardzo proszę o przedstawienie opinii ministerstwa rodziny.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DEPARTAMENCIE
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MAREK BUCIOR**

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca...

(Zastępca Przewodniczącego Ewa Matecka: Proszę się przedstawić, jeżeli można prosić.)

Marek Bucior, główny specjalista, Departament Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Kwestie zasadnicze, które dotyczą tego postulatu, tej petycji, właściwie zostały przedstawione przez panią referującą sprawę. W zakresie przepisów emerytalno-rentowych tu nie ma specjalnie nic do dodania. Osobom, które były emerytami, i umierają... Przysługuje renta rodzinna po tych osobach i to jest to świadczenie, które osobom pozostałym po zmarłym może przysługiwać, oczywiście pod konkretnymi warunkami. W przypadku wdowy zasadniczo chodzi o to, że powinna mieć ukończone 50 lat życia, ewentualnie ukończyć ten wiek w okresie 5 lat po śmierci danej osoby ubezpieczonej. I trzeba podkreślić, że w systemie ubezpieczeń społecznych funkcjonuje podstawowa zasada, zasada wypłaty jednego świadczenia, a więc osoba uprawniona ma prawo albo do emerytury, albo do renty rodzinnej po osobie zmarłej. Niemniej jednak trzeba podkreślić, że w Sejmie jest rozpatrywana ustawa, obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej – druk nr 3292. Jego pierwsze czytanie odbyło się 6 lipca 2023 r. i zgodnie z decyzją Sejmu projekt został skierowany do dalszych prac w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Co prawda projekt ten nie dotyczy dokładnie takiego postulatu, jaki jest w petycji, niemniej tak naprawdę chodzi przecież o to, aby druga osoba, ta, która pozostaje po śmierci osoby ubezpieczonej, ewentualnie otrzymała dodatkowe wsparcie. Tak czy inaczej jeszcze raz należy podkreślić, że kwestia ta jest analizowana i odpowiednie decyzje mogą być podjęte przez Sejm w ramach rozpatrywania tego projektu ustawy. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję uprzejmie.

Szanowni Państwo Senatorowie, czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie.

Ze względu na przedstawioną opinię i argumentację oraz sytuację, która ma miejsce w Sejmie, a mianowicie rozpatrywanie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej emerytury wdowiej, zgłaszam wniosek o niekontynuowanie dalszych prac nad tą petycją.

Poddaję to pod głosowanie.

Kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo.

A zatem nie będziemy kontynuować prac nad tą petycją.

Dziękuję uprzejmie.

Przechodzimy do rozpatrywania następnej petycji, jest to punkt szósty naszego posiedzenia.

Bardzo proszę, kto z państwa ją przedstawi?

**SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ**

Arkadiusz Waszkiewicz, Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo!

Jest to petycja zbiorowa wniesiona przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych Rzeczypospolitej Polskiej. Należy zauważyć, że została ona poparta blisko 150 uchwałami i innego rodzaju pismami, które wpłynęły na adres Kancelarii Senatu. Spółdzielnie mieszkaniowe w dominującej części poparły postulat petycji związany z wprowadzeniem 5-procentowej stawki podatku VAT dla dostaw energii i paliw. Zdaniem wnoszących petycję rozwiązania funkcjonujące w ubiegłym roku, które przestały funkcjonować wraz z jego końcem... To, że przestały funkcjonować, spowodowało uszczuplenie domowych budżetów, gdyż wzrosty ceny energii były znacznie wyższe niż zapowiadane i brak było rozwiązań, które by kompensowały te wzrosty.

Należy zauważyć, że w ubiegłym roku funkcjonowała obniżona stawka podatku od towarów i usług na nośniki energii i samą energię. Wprowadzono zerową stawkę podatku VAT na gaz ziemny, 5-procentową na energię elektryczną i energię ciepłą, 8-procentową na benzyny silnikowe, oleje napędowe oraz gaz ziemny, tzw. mokry. W ubiegłym roku podjęto szereg rozwiązań mających na celu skompensowanie wzrostu cen energii oraz jej nośników poprzez wprowadzenie np. ustawy, która wprowadzała ceny maksymalne dla energii elektrycznej, zamroziła ceny dostaw gazu ziemnego na określonym poziomie. Należy zauważyć, że zgodnie z prawem unijnym, dyrektywą Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, państwa członkowskie mogą stosować nie więcej niż 2 stawki obniżone. Stawka podatku nie może być niższa niż 5% i jest stosowana wyłącznie do dostawy towarów i świadczenia usług wymienionych w załączniku. I w tymże załączniku na miejscu dwudziestym drugim faktycznie znajdują się energia elektryczna, ciepło sieciowe i chłodzenie sieciowe.

Wysoka Komisja kilkakrotnie pochyliła się nad postulatem wprowadzenia obniżonej stawki podatku VAT, w tym dotyczącym podatku VAT na drewno opałowe oraz węgiel i ekogroszek wyrażonym w petycjach 38/22 i 63/22.

Informacyjnie należy zauważyć, że podczas posiedzenia, które miało miejsce 28 lipca, Senat rozpatrywał ustawę o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz niektórych innych ustaw. Senat wprowadził do niej 18 poprawek. 16 sierpnia Sejm część poprawek przyjął. Ta ustawa wprowadza szereg rozwiązań, które kompensują wzrosty kosztów energii, w tym ulgę za energię elektryczną oraz dodatek energetyczny. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo.

Mam pytanie: czy może pan szczegółowo nam powiedzieć, czy Sejm, przyjmując poprawki Senatu, uwzględnił te poprawki, które wychodziłyby naprzeciwko postulatowi zawartemu w tej petycji, czyli zastosowanie 5-procentowej stawki VAT?

SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ

Nie jestem w stanie udzielić szczegółowej odpowiedzi, jednak sama idea tejsze ustawy polega na tym, że nie dokonuje się obniżek stawki podatku VAT, tylko wprowadza się system dopłat i różnego rodzaju kompensacji.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Czy jest przedstawiciel Ministerstwa Finansów? Tak?

Bardzo proszę o przedstawienie opinii Ministerstwa Finansów. I proszę się przedstawić.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DEPARTAMENCIE PODATKU
OD TOWARÓW I USŁUG
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ANNA SKONECZNA

Dzień dobry. Anna Skoneczna, jestem głównym specjalistą w Departamencie Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów.

Odnosząc się do niniejszej petycji, chciałabym przedstawić następujące stanowisko. W kwestii podatku VAT – w uzupełnieniu tych informacji, które pan tak szeroko przedstawił – chciałabym tylko jeszcze dodać, że w okresie 1–31 stycznia 2022 r. obniżona została stawka VAT na gaz ziemny i energię ciepłą do wysokości 8% oraz na energię elektryczną do wysokości 5%. W okresie od 1 lutego do 31 grudnia 2022 r. w ramach tzw. tarczy antyinflacyjnej obowiązywały obniżone stawki podatku VAT na: żywność objętą stawką VAT 5% – do wysokości 0%, gaz ziemny i określone towary związane z produkcją rolniczą – do wysokości 0%, energię elektryczną i energię ciepłą – do wysokości 5%, jak również na określone paliwa silnikowe – do wysokości 8%. Preferencje te już z założenia miały charakter wyłącznie tymczasowy i związane były z przeciwdziałaniem

skutkom rosnącej inflacji i kryzysu energetycznego wywołanego wojną w Ukrainie. W związku z uwagami Komisji Europejskiej, jak i rekomendacjami oraz preferowaniem przez Komisję stosowania wsparcia w zakresie nieobejmującym systemu VAT zdecydowano, że od 1 stycznia tego roku stawki podatku dla gazu ziemnego, energii elektrycznej i ciepłej czy dla paliw silnikowych powrócą do poziomu sprzed wprowadzenia tarczy. Utrzymana została natomiast stawka 0% VAT na podstawowe produkty spożywcze. Zdecydowano zatem o odejściu od 1 stycznia 2023 r. od dotychczasowego podejścia w zakresie preferencji VAT w obszarze energii i paliw na rzecz wykorzystania rozwiązań celowanych o charakterze pozapodatkowym, o których pan właśnie wspominał. Spośród takich instrumentów pozapodatkowych wskazać można np. różnego rodzaju dodatki osłonowe, dodatki do paliw używanych do ogrzewania oraz działania w postaci zamrożenia cen ciepła czy energii elektrycznej. Pragnę jednak podkreślić, że rozwiązania te pozostają w zakresie właściwości ministra klimatu i środowiska. Tego rodzaju rozwiązania mogą być kierowane do kręgu odbiorców najbardziej potrzebujących wsparcia. Z tego punktu widzenia uznać je zatem należy za bardziej efektywne.

Reasumując, powiem, że w obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej nie jest aktualnie planowane wprowadzenie preferencyjnej stawki podatku VAT na energię i paliwa. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos bądź postawić wniosek?

(*Senator Halina Bieda: Czy mamy opinię ministerstwa...*)

Pani właśnie przed chwilą przedstawiła opinię Ministerstwa Finansów. W związku z tym, że, jak rozumiem, opinia Ministerstwa Finansów w kwestii konkretnych postulatów zawartych w tej petycji jest negatywna...

(*Główny Specjalista w Departamencie Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Anna Skoneczna: Tak.*)

...proponuję, abyśmy nie kontynuowali prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem? (5)

Kto jest przeciwny? (0)

I kto się wstrzymał? (3)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnej petycji.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
MARZENA KRYSIAK**

Marzena Krysiak, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, została wniesiona przez osobę fizyczną. Autor petycji proponuje rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do składania petycji o podmioty nieposiadające osobowości prawnej. I jako podmioty, które nie zostały, według autora petycji, uwzględnione w przepisie art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach, wskazuje: młodzieżowe rady gminy, młodzieżowe rady powiatu, młodzieżowe sejmiki województwa oraz inne organizacje nieposiadające zdolności prawnej nieuwzględnione w tym przepisie. Wnoszący petycję podnosi, że na gruncie obowiązujących przepisów może dochodzić do sytuacji, gdy organy rozpatrujące będą miały problem z zakwalifikowaniem pisma jako petycji, np. ze względu na brak podmiotowości prawnej podmiotu wnoszącego czy też ze względu na fakt, że autor petycji jest osobą małoletnią. Zdaniem petytora pozostawienie petycji bez rozpoznania z powodu złożenia jej przez podmiot niewymieniony w ustawie o petycjach jest działaniem nielegalnym, ponieważ zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy obywatel ma prawo do składania petycji, skarg i wniosków.

Przechodząc do analizy postulatu petycji, trzeba podkreślić, że w doktrynie podnosi się, iż przepis art. 2 ust. 1 posługuje się uniwersalną dla całego systemu prawa zarazem rozłączną i wyczerpującą klasyfikacją, dookreśla katalog podmiotów uprawnionych do wniesienia petycji. Do tego katalogu należą: osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, podmioty indywidualnie wnoszące petycje oraz grupy

tych podmiotów, podmioty zbiorowo wnoszące petycje. Przez jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi należy rozumieć wszystkie podmioty, które stanowiąc prawnie wyodrębnione podmiotowe formy organizacyjne, nie są osobami fizycznymi albo osobami prawnymi. I są to w szczególności: spółki handlowe, a więc spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka akcyjna w organizacji, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych, spółka wodna, wspólnota mieszkaniowa, stowarzyszenia zwykłe, tj. nierejestrowane.

Trzeba przypomnieć, że wnoszący petycję nie jest stroną postępowania administracyjnego w rozumieniu art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego ani stroną, uczestnikiem postępowania sądowego w rozumieniu art. 32 i 33 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Chciałabym też poinformować, że dotychczas w petycjach wnoszonych do Senatu, w których zawarte były propozycje nowelizacji ustawy o petycjach, problem przedstawiany przez autora petycji nie był podniesiony. Jest to nowy problem. Generalnie do tej pory propozycje zmian dotyczyły raczej transparentności odpowiedzi podmiotów, które rozpatrują petycje. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo.

Czy jest przedstawiciel, który by przedstawił tę petycję, bądź ktoś z rządu? Nie, nie ma.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos bądź...

Bardzo proszę, pani senator Halina Bieda. Przepraszam, Panie Senatorze.

**SENATOR
HALINA BIEDA**

Chciałabym postawić wniosek o niekontynuowanie prac nad tą petycją. Uważam, że każdy obywatel może złożyć petycję i nie widzę powodu, żeby rozszerzać katalog. Dziękuję.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.
Druga w kolejności jest pani senator Sekuła.

SENATOR
JOANNA SEKUŁA

Ja miałam dokładnie ten sam wniosek. Uważam, że odbieranie obywatelom możliwości swobodnego wypowiedzania się w tym zakresie byłoby błędem.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję.
Pan senator Mamątow. Proszę bardzo.

SENATOR
ROBER MAMAŁOW

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.
Ja chciałbym zwrócić uwagę szanownych koleżanek i kolegów z komisji na to, że czeka nas na pewno dyskusja na temat ustawy o petycjach, już kilka razy na ten temat rozmawialiśmy, ale myślę, że to jest już nie na tę kadencję. Niemniej trzeba moim zdaniem do tematu wrócić, bo jest parę niuansów, które by trzeba było poprawić w tej ustawie o petycjach. Tak że popieram wniosek koleżanek senatorek.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.
Podzielam wszystkie uwagi państwa senatorów. Jeżeli chcemy skutecznie doprowadzić do nowego kształtu ustawy o petycjach, to powinniśmy tym się zająć w nowej kadencji. W związku z tym...

(Głos z sali: Na początku...)

Tak, na samym początku.

W związku z tym, popierając wniosek złożony przez panią senator Halinę Biedę i senator Sekułę, jak i, jak rozumiem, pana senatora

Mamątowa, stawiam wniosek o niekontynuowanie pracy nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnej petycji.

Bardzo proszę o jej przedstawienie.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA

Gabriela Kopania, Dział Petycji i Korespondencji.

Jest to petycja indywidualna, złożona przez pana Michała Englisza. Dotyczy ona podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany przepisów ustawy o obronie Ojczyzny w celu zaliczenia byłym funkcjonariuszom służb mundurowych, którzy odeszli z dotychczasowej służby, aby pełnić zawodową służbę wojskową, wysługi lat z poprzedniej formacji mundurowej do służby wojskowej. Autor petycji wskazał, że jego wniosek dotyczy byłych funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy sami zwolnili się ze służby, aby móc podjąć pracę jako żołnierze zawodowi, ponieważ nie uzyskali zgody ministra spraw wewnętrznych i administracji. Uważa, że osoby te podjęły dodatkowe ryzyko, podczas rekrutacji do zawodowej służby wojskowej mogły bowiem odpaść na którymś jej etapie i zostać bezrobotnymi. Autor petycji podkreślił, że po udanym przyjęciu do zawodowej służby wojskowej stopień uzyskany wcześniej w służbie mundurowej przepisuje się na równorzędny wojskowy i w takim przypadku okresy emerytalne łączy się. Poprzednią służbę wlicza się do nagrody jubileuszowej, ale nie wlicza się wysługi lat w poprzedniej formacji do wysługi wojskowej. Autor petycji wskazał też konieczność zmiany przepisów regulujących dodatek za długoletnią służbę, gdyż obecnie czas pełnienia służby w poprzedniej formacji nie zalicza się do 15-letniego okresu. To samo dotyczy dodatku za długoletnią służbę po 25 latach i 28,5 roku. W uzasadnieniu podkreślono, że argumentem za wnioskowaną zmianą przepisów jest fakt, że w trakcie obowiązywania poprzedniej

ustawy o zawodowej służbie wojskowej okresy służb w innych formacjach były zaliczane do służby wojskowej.

Ustawa o obronie Ojczyzny w art. 137 wskazuje, że funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej itd. może być na własną prośbę przeniesiony do dalszego pełnienia służby w ramach zawodowej służby wojskowej, jeżeli wykazuje on predyspozycje do pełnienia tej służby. Przeniesienie odbywa się jednak za zgodą Ministerstwa Obrony Narodowej oraz ministra nadzorującego daną służbę z zachowaniem ciągłości służby. W takim przypadku do okresu służby, od którego jest uzależnione mianowanie na wyższy stopień wojskowy lub wyznaczenie na wyższe stanowisko służbowe, wlicza się okres posiadania równorzędnego stopnia służbowego w danej służbie oraz okres zajmowania równorzędnego stanowiska w danej służbie. Funkcjonariusz otrzymuje wówczas stopień wojskowy równorzędny ze stopniem posiadanym w odpowiedniej służbie.

Chciałabym jeszcze wskazać, że do Sejmu wpłynęła petycja o tożsamej treści i obecnie przedłużono termin jej rozpatrzenia. Jednak dysponujemy opinią Biura Analiz Sejmowych, w której w konkluzji stwierdzono, że szerokie uwzględnienie okresów innej służby niż wojskowa leżałoby w interesie wojskowych będących byłymi funkcjonariuszami poszczególnych służb, wywoływałoby to jednak dodatkowe skutki finansowe i organizacyjne. Ewentualne uwzględnienie postulatu zawartego w petycji powinno więc wiązać się z pogłębioną oceną, czy, a jeśli tak, to ewentualnie w jakim zakresie, ustawodawca ma wspierać mobilność pomiędzy poszczególnymi służbami poprzez wzajemne uznawanie okresów służby. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Czy są przedstawiciele rządu do tego punktu, w sprawie tej petycji? Nie, nie ma nikogo.

Szanowni Państwo Senatorowie, czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos? Ja, widząc złożoność tej sytuacji i powtarzające się postulaty i petycje w tym zakresie – nie tak dawno rozpatrywaliśmy podobną, ale związaną z pracownikami administracji skarbowej – uważam,

że ta sprawa powinna być ostatecznie rozwiązana. Brakuje nam jednak opinii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Ja...

(Głos z sali: I Ministerstwa Obrony Narodowej.)

I Ministerstwa Obrony Narodowej. Ja jednak postawię wniosek o przedstawienie nam tej opinii. Rozumiem, że jeżeli taki wniosek postawię, to ta petycja nie ulegnie dyskontynuacji. A na tym nam właśnie zależy. W związku z tym składam wniosek o pozyskanie opinii z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Obrony Narodowej, tak abyśmy mogli dalej nad tą petycją pracować.

(Senator Robert Mamątow: Zgoda jest.)

Rozumiem, że jest...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rozumiem, że jest zgoda państwa senatorów, tak?

(Głos z sali: Tak.)

Bardzo uprzejmie dziękuję. A zatem tak postąpimy.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnej petycji.

Proszę bardzo.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA

Raz jeszcze Gabriela Kopania.

Jest to petycja indywidualna pani Anny Tarchały. Dotyczy podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany przepisów ustawy z 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS w celu wyliczenia z urzędu emerytur dla kobiet urodzonych w roku 1953 bez odliczeń kwot pobranych wcześniej emerytur. Autorka petycji wskazała konieczność zmiany ustawy poprzez takie jej ukształtowanie, aby jej postanowienia obejmowały wszystkie kobiety z rocznika 1953. Petytorka wyraziła opinię, że ustawa wykluczyła wiele kobiet urodzonych w tym roku, które nie skorzystały z jej przepisów. Uważa, że niektóre emerytki nie złożyły wniosku we wskazanym w ustawie terminie 6 miesięcy, a inne pracowały na

wcześniejszej emeryturze i przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego miały przyznaną emeryturę np. z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Do Sejmu 18 maja br. wpłynęła petycja o tożsamej treści i też nie została jeszcze rozpatrzona, ale dysponujemy opinią Biura Analiz Sejmowych, która jest negatywna. Biuro wskazało, że w świetle przepisów wprowadzonych nowelizacją ustawy emerytalnej przeprowadzonej ustawą z 19 czerwca 2020 r. w celu wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, uznać należy, że nie ma uzasadnienia realizacja zmiany przepisów w proponowanej przez autora petycji wersji. Przepisy ustawy emerytalnej wprowadzone ustawą wdrażającą wyrok P 20/16, które weszły w życie 20 czerwca 2020 r., objęły swoim zakresem wszystkich ubezpieczonych urodzonych w 1953 r., którzy przed dniem 1 stycznia 2013 r. pobierali tzw. emeryturę wcześniejszą. Nie znajduje uzasadnienia to, aby wszystkim kobietom urodzonym w 1953 r. z urzędu wyliczona została emerytura powszechna bez odliczeń kwot pobranych wcześniejszych emerytur. Po pierwsze, rozwiązania przyjęte w ustawie emerytalnej w związku z wykonaniem wyroku Trybunału dotyczą nie tylko kobiet, ale również mężczyzn z tego rocznika, a po drugie, byłoby to niezgodne z zasadą obowiązującą w systemie ubezpieczeń społecznych, że świadczenia z ubezpieczenia społecznego przyznawane są na wniosek. Tak że opinia Biura Analiz Sejmowych w sprawie tej petycji jest negatywna. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo za przedstawienie treści petycji.

Obserwuję taką sytuację, że kwestia emerytur rocznika 1953 wraca do nas jak bumerang, ten problem ciągle jest chyba niezbyt dokładnie rozwiązany. Niemniej jednak proszę mi odpowiedzieć na pytanie: czy zgodnie z treścią ustawy z roku 2020, która została wprowadzona w życie... Tam jest zapis, który mówi o tym, że jest to przyznanie na wniosek złożony w ciągu 6 miesięcy, tak?

Proszę.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
GABRIELA KOPANIA**

Tak, tak. To miał być wniosek złożony w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej też uważa, że osoby zainteresowane nie uchybią zaproponowanemu terminowi. Tak naprawdę jeżeli ktoś nie złożył wniosku w ciągu tych 6 miesięcy, no to nie ma takiej możliwości. Ale ministerstwo rodziny podkreśla, że rozwiązanie może stanowić dyspozycja art. 82 ust. 1 ustawy emerytalnej. Przepis ten upoważnia prezesa Rady Ministrów, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, do przyznania emerytury i renty na warunkach i w wysokości innej niż określone w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo.

Jest przedstawiciel ministerstwa rodziny. Bardzo proszę, aby pan się odniósł do teje petycji i do całego problemu w ogóle.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DEPARTAMENCIE
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MAREK BUCIOR**

Dziękuję bardzo. Marek Bucior, główny specjalista, Departament Ubezpieczeń Społecznych, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

Właściwie padło już tu, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r., sygnatura akt P 20/16, został wykonany wraz z realizacją przyjętej w dniu 19 czerwca 2020 r. ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tą ustawą... Bo ja rozumiem, że w tej konkretnej petycji jest postulat wyliczenia, przeliczenia emerytury z urzędu. Ale jeżeli spojrzymy na art. 3, to zobaczymy, że owszem, w tym art. 3 ustawy z 19 czerwca jest wskazane, że przepisów art. 194j ustawy itd. nie stosuje się do spraw, w których

nastąpiło zaspokojenie roszczeń w całości, ale jest też ust. 2, który mówi, że w pozostałych przypadkach ponowne ustalenie wysokości emerytury na podstawie art. 194j ustawy zmienionej w art. 1 następuje z urzędu po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. To oznacza, że de facto, skoro ustawa weszła w życie 10 lipca 2020 r., na początku 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał z urzędu przeliczenia emerytur tych ubezpieczonych, którzy byli urodzeni w roku 1953 i pobierali emeryturę wcześniejszą na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r. Ten dzień 1 stycznia 2013 r. jest o tyle istotny, że od tego dnia następowała zmiana przepisów. W związku z tym, jeżeli ktoś przechodził po 31 grudnia 2012 r. na wcześniejszą emeryturę, miał pełną świadomość tego, że od jego świadczenia, tego docelowego, późniejszego, będą odliczone kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Oczywiście jest też to, że jeżeli mamy do czynienia z 2 formułami wyliczania świadczenia, czyli emerytura wcześniejsza była liczona na tzw. starych zasadach, zgonie z którymi był udział w kwocie bazowej i było to świadczenie systemu zdefiniowanego świadczenia, a z kolei w wieku docelowym, w pełnym wieku emerytalnym mamy do czynienia z emeryturami wyliczanymi na nowych zasadach, to może niestety tak się zdarzyć, że emerytura wyliczana na nowych zasadach będzie emeryturą niższą, nawet pomimo tego, że nie następuje odliczenie kwoty pobranych emerytur od emerytury wcześniejszej. To się wiąże z formułą wyliczenia świadczenia. Ale wtedy osoba uprawniona po prostu nie ma zawieszanej wcześniejszej emerytury i następuje kontynuacja wypłaty wcześniejszej emerytury jako emerytury, jako świadczenia wyższego. Czyli wszystkie te elementy petycji zostały zrealizowane. I z tego punktu widzenia należy stwierdzić, że ta petycja, która postuluje przeliczenie z urzędu, de facto została już zrealizowana, bo, jak mówię, Zakład Ubezpieczeń Społecznych z urzędu dokonał tego przeliczenia na początku 2021 r. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów w tej sprawie chce zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

SENATOR
ROBERT MAMAŃTOW

Po tym, co usłyszeliśmy, wnioskuję o nieprowadzenie prac nad tą petycją.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś inne głosy? Nie ma.

Dziękuję bardzo.

Poddaję wniosek pana senatora Mamątowa pod głosowanie.

Kto z państwa senatorów jest za niekontynuowaniem prac nad tą petycją? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnej petycji.

Proszę o przedstawienie petycji.

SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo!

Jest to petycja indywidualna, wniesiona przez pana Arkadiusza Sopotę, który postuluje wprowadzenie świadczenia w wysokości 300 zł dla każdej osoby, która oddała minimum 20 l krwi i osiągnęła wiek emerytalny. Ze względów rachunkowych powiem, że w przypadku osób, które oddają krew pełną w okresach przewidzianych w rozporządzeniu... Dla mężczyzn okres uzyskania donacji w wysokości 20 l to mniej więcej 8 lat, a dla kobiet – 11 lat. Autor petycji podnosi, że w statystykach europejskich, biorących pod uwagę liczbę dawców krwi, Polska znajduje się w końcówce i zasadne jest wprowadzenie rozwiązań, które by podniosły zainteresowanie publiczną służbą krwi.

Jako że postulaty związane z wprowadzeniem dodatkowych uprawnień dla krwiodawców były przez Wysoką Komisję rozpatrywane i są rozpatrywane w związku z petycjami 38/20, 22/23, pozwolę sobie tylko nadmienić, że honorowemu

dawcy krwi przysługuje szereg udogodnień takich, jak: zwolnienie od pracy w dniu, w którym oddaje krew, i w dniu następnym, okresowe badania lekarskie, zwrot utraconego zarobku, zwrot kosztów przejazdu do jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi, odliczenie od podatku w wysokości 130 zł za litr krwi pełnej, możliwość uzyskania bezpłatnych wyników badań, bezpłatnych niektórych leków, korzystanie poza kolejnością z ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w ZOZ, zaś w przypadkach określonych przez rady miast są wprowadzane uprawnienia związane z ulgą na przejazdy, tudzież bezpłatnymi przejazdami komunikacją publiczną.

Na marginesie chciałbym zauważyć, że 12 lipca sejmowa komisja petycji rozpatrywała petycję dotyczącą pewnych kwestii technicznych, ale też ułatwiających funkcjonowanie honorowych dawców, związanych z kontaktem z apteką czy korzystaniem z przywileju bycia obsłużonym poza kolejką. Ministerstwo Zdrowia opracowało projekt ustawy o krwiodawstwie i krwiolecznictwie, która ma zastąpić ustawę o publicznej służbie krwi. Projekt tenże jest obecnie na etapie konsultacji społecznych. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję bardzo.

Czy jest przedstawiciel rządu, który odniesie się do tej petycji?

Bardzo uprzejmie proszę. Proszę się przedstawić.

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DEPARTAMENCIE LECZNICTWA
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
NATALIA KRAWUL**

Dzień dobry. Natalia Krawul, Ministerstwo Zdrowia, Departament Lecznictwa, główny specjalista.

Mogę przedstawić stanowisko Ministerstwa Zdrowia w tej kwestii. Honorowi dawcy krwi w bezinteresowny sposób oddają część siebie pacjentom wymagającym leczenia krwią lub jej składnikami. Ofiarowana krew jest darem życia, który jest potrzebny w przypadku wykonywania skomplikowanych operacji, ratowania zdrowia, a także ciężko chorych oraz udzielania pomocy ofiarom wypadków. Dlatego podejmowane są

wszelkie możliwe działania, aby zachęcać społeczeństwo do oddawania krwi i podkreślać, jak ważną rolę pełnią krwiodawcy w systemie leczenia. Jednocześnie należy mieć jednak na uwadze, że krwiodawstwo w Polsce, podobnie jak w całej Europie, jest honorowe i dobrowolne i nie może ono pociągać za sobą jakiegokolwiek gratyfikacji finansowej. Dlatego też każda decyzja o ewentualnym rozszerzeniu uprawnień przysługujących honorowym dawcom krwi podejmowana jest w kontekście obowiązujących przepisów prawa, zarówno krajowego, jak i europejskiego, które jednoznacznie stanowi, że oddawanie krwi, osocza lub składników krwi jest uważane za dobrowolne, nieodpłatne, jeżeli jest dokonywane przez osobę z jej własnej woli, i nie daje podstaw do jakiegokolwiek zapłaty w formie pieniężnej lub w jakiegokolwiek równoważnej postaci. Wyłącza to również przyznanie wynagrodzenia w formie wypoczynku, który wykracza poza odpowiednio konieczny do oddawania krwi i dojazdu. Drobne dowody uznania, napoje i zwrot kosztów podróży są zgodne z pojęciem dobrowolnego nieodpłatnego oddawania krwi. Przysługujące w chwili obecnej uprawnienia dla honorowych dawców krwi należy rozpatrywać nie w kontekście głównych przesłanek determinujących donację, a dowodów uznania i wdzięczności za oddawaną krew i jej składniki. Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Dziękuję.

Czy może pani nam jeszcze powiedzieć, w jakim kierunku będą zmierzać czy już zmierzają proponowane zmiany w tejże ustawie o honorowych dawcach krwi czy o służbie krwi? Jakie zmiany ministerstwo będzie proponowało i na jakim etapie jest stanowienie projektu tej nowej ustawy?

**GŁÓWNY SPECJALISTA
W DEPARTAMENCIE LECZNICTWA
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
NATALIA KRAWUL**

Tak jak pan wspomniał, to jest na etapie konsultacji publicznych, tak że jeszcze takich szczegółów nie znam. Jeszcze tak dokładnie nie wiemy.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Okej, dziękuję.
Bardzo proszę, jeszcze pan chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ

Po wstępnej lekturze projektu ustawy mogę powiedzieć, że planowane jest utrzymanie tych przywilejów, które zostały wymienione. W odróżnieniu od tego, co było w ustawie o publicznej służbie krwi – bo dopiero w okresie pandemii po donacji przysługiwały 2 dni wolnego – te 2 dni są już ujęte w projekcie ustawy.

(Senator Halina Bieda: Zobaczymy, jak ostatecznie...)

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.
Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos lub zgłosić jakiś wniosek?
(Senator Halina Bieda: Ja chciałabym zapytać, kiedy...)
Pani senator Halina Bieda. Bardzo proszę powtórzyć do mikrofonu.

SENATOR
HALINA BIEDA

Ja chciałabym zapytać, czy jest jakiś ustalony termin wejścia w życie, czy na razie nic nie wiadomo.

SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ARKADIUSZ WASZKIEWICZ

Na stronie rządowej była informacja, że tę ustawę planuje się wprowadzić w życie w III

kwartale tego roku, ale biorąc pod uwagę stan prac, myślę, że to jest raczej niewykonalne.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA

W związku z tym, Szanowni Państwo, ja proponuję w tym momencie... Biorąc pod uwagę, że za chwileczkę, najprawdopodobniej w nowej kadencji, będziemy mogli zapoznać się z treścią tejże ustawy i być może uwzględnić postulat zawarty w petycji, ja proponuję nie kontynuować prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za? (6)

Kto jest przeciwny? (0)

I kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

I przechodzimy do następnej petycji.

Dziękuję państwu za przedstawienie tego.
Dziękuję.

GŁÓWNY SPECJALISTA
W DZIALE PETYCJI I KORESPONDENCJI
W BIURZE ANALIZ,
DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI
W KANCELARII SENATU
ROBERT STAWICKI

Dzień dobry państwu. Robert Stawicki, Dział Petycji i Korespondencji.

Szanowna Pani Przewodnicząca! Szanowna Komisjo! Szanowni Państwo!

Autor petycji to osoba indywidualna, która wnosi o zmianę ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, poprzez wprowadzenie zakazu korzystania ze słuchawek w obojgu uszach przez kierującego wszelkimi pojazdami uczestniczącymi w ruchu drogowym. Składający petycję wniósł o wprowadzenie kar grzywny dla osób niestosujących się do wspomnianego zakazu. Te kary byłyby odpowiednio zróżnicowane. I tak oto kara grzywny wynosiłaby 10% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę w przypadku kierujących pojazdami transportu osobistego napędzanymi siłą mięśni kierującego. Byłaby to 20-procentowa kara grzywny, jeśli kierujący poruszałby się pojazdem transportu osobistego napędzanym inaczej niż siłą mięśni kierującego. Kara grzywny wynosiłaby 50% w przypadku kierujących pojazdami

przeznaczonymi do transportu powyżej 4 osób oprócz kierowcy oraz pojazdami przeznaczonymi do transportu ładunków o masie powyżej 3,5 tony.

Autor petycji zaznaczył, że zakaz ujęty w petycji nie będzie dotyczył osób z niepełnosprawnością słuchową, które podczas jazdy używają urządzeń wspomagających słuch, gdyż ich przeznaczeniem jest wzmocnienie dźwięków z otoczenia dla tychże osób kierujących pojazdami.

W opinii składającego petycję postulowana zmiana przepisów przyczyni się do wyeliminowania korzystania ze słuchawek dousznych i nausznych przez kierujących hulajnogami, rowerami, motocyklami, samochodami i pojazdami komunikacji miejskiej oraz do zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez ograniczenie możliwości blokowania bodźców słuchowych pochodzących z otoczenia.

Szanowni Państwo, w obecnym stanie prawnym sprawa wygląda tak, że prawo o ruchu drogowym nie określa zasad prowadzenia jakiegokolwiek pojazdu uczestniczącego w ruchu drogowym przez osobę mającą podczas jazdy słuchawki na obojgu uszach. Tym samym działanie takie nie jest zabronione. W art. 3 tej ustawy określono tylko ogólną zasadę zachowania uczestnika ruchu drogowego w zakresie bezpieczeństwa, która stanowi, że uczestnik ruchu drogowego i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność, unikać wszelkich działań, które mogłyby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo narazić kogokolwiek na szkodę. Podobnie stanowi w art. 86 §1 kodeks wykroczeń: „Kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, nie zachowując należytej ostrożności, powoduje zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podlega karze grzywny”. Policja może zastosować grzywnę, jeśli zatrzyma owego kierującego ze słuchawkami na uszach, lecz tylko w przypadku, gdy w wyniku jazdy prowadzący spowodował zagrożenie dla ruchu drogowego inne niż kolizja. Kara w takiej sytuacji może wynosić nawet do 500 zł oraz 6 punktów karnych.

Od wielu lat trwa krajowa i ogólnoeuropejska dyskusja o potrzebie poprawy bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu. W przestrzeni informacyjnej panuje również zgoda, że zarówno jazda w słuchawkach, jak i rozmowa przez telefon komórkowy podczas jazdy często powodują

dekonzekcję u kierujących pojazdami i przez to spowalniają reakcje.

Chciałbym na koniec podać przykład Francji, gdzie w 2015 r. wprowadzono zakaz używania słuchawek przez kierowców samochodów osobowych i ciężarowych, przez kierujących motocyklami i skuterami oraz rowerzystów. Celem wprowadzenia tego zakazu przez francuskie MSW – podobna jest intencja autora petycji – jest powstrzymanie kierowców przed izolowaniem się od otoczenia i utratą przez nich koncentracji z powodu używania słuchawek. Osobom, które nie dostosują się do tego zakazu, po zatrzymaniu przez policję francuską grozi obecnie kara grzywny w wysokości 135 euro. Taka sama kara grzywny grozi również uczestnikom ruchu drogowego, którzy podczas jazdy używają telefonu komórkowego bądź nie mają zapiętych pasów. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO EWA MATECKA

Dziękuję bardzo za przedstawienie komisji treści tejże petycji.

Wydaje się, że sprawa poruszana w tejże petycji ze względu na stan bezpieczeństwa komunikacyjnego jest bardzo ważna.

Gościmy przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury. Bardzo państwa proszę o przedstawienie opinii Ministerstwa Infrastruktury o tej petycji. Proszę bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tę buźkę proszę nacisnąć. I proszę się przedstawić.

DYREKTOR DEPARTAMENTU TRANSPORTU DROGOWEGO W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY RENATA RYCHTER

Renata Rychter, dyrektor Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Infrastruktury.

Bardzo dziękuję za możliwość wypowiedzi i włączenia się do dyskusji na tym naszym posiedzeniu.

Ja pozwolę sobie, Szanowni Państwo, zająć nieco odmienne stanowisko. Dlaczego, Szanowni Państwo? Otóż oczywiście prawdą jest,

że wszelkie zachowania kierowcy pojazdu czy uczestnika ruchu, które powodują dystrakcję, wpływają na skupienie, na szybkość reakcji, są negatywne, niemniej obowiązujące przepisy prawa o ruchu drogowym w art. 3 w sposób, uważam, naprawdę precyzyjny wskazują, że uczestnik ruchu, w tym także kierowca pojazdu samochodowego, jest zobowiązany do zachowania ostrożności, a w niektórych przypadkach – przepisy ustawy wyraźnie to precyzują – szczególnej ostrożności. A zatem odwołujemy się do tego bardziej doprecyzowanego i bardziej, można powiedzieć, kwalifikowanego wzorca. Trzeba także unikać takich sytuacji, które stwarzałyby zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Prawdą jest, że w przepisach powszechnie obowiązującego w Polsce prawa nie ma zakazu korzystania ze słuchawek czy z innych urządzeń, które w sposób bezpośredni wpływają chociażby na słyszenie innych bodźców dochodzących do uczestnika ruchu drogowego.

Ja jednak, Szanowni Państwo, chciałabym zwrócić uwagę na bogate orzecznictwo sądów powszechnych, czyli na judykaturę, ale także na doktrynę wypracowaną właśnie na gruncie tego art. 3 ustawy – Prawo o ruchu drogowym czy wspomnianego art. 86 §1 kodeksu wykroczeń. Szanowni Państwo, wskazuje się, że tak naprawdę już w tej chwili każdy kierowca, na gruncie tych przywołanych przeze mnie przepisów, jest obowiązany do powstrzymywania się od czynności, które mogłyby bezpieczeństwo w ruchu drogowym zmniejszyć. Ponadto, Szanowni Państwo, warto zwrócić uwagę, że zakres przedmiotowy tej regulacji z art. 3 odnosi się do tzw. nieskodyfikowanych reguł ostrożności w ruchu drogowym. Mało tego, Szanowni Państwo, orzecznictwo sądowe i doktryna wskazują, że z uwagi na wielość potencjalnych źródeł niebezpieczeństwa w ruchu drogowym nie jest możliwe określenie w prawie takich reguł ostrożności, które zapewnią bezpieczeństwo w każdych okolicznościach. Innymi słowy, korzystanie ze słuchawek jest jedną z takich okoliczności, które mogą, ale nie muszą prowadzić do spowodowania sytuacji niebezpiecznych w ruchu drogowym.

Stąd też, Szanowni Państwo, biorąc pod uwagę tę wykładnię art. 3 ust. 1 i art. 86 §1 oraz kształt zmian zaproponowanych przez autora petycji, mamy poważne wątpliwości co do tej petycji. Warto również zwrócić uwagę, że petycja

kataloguje, klasyfikuje pojazdy w sposób zupełnie odbiegający od tego, co w tej chwili znajduje się w prawie o ruchu drogowym, mieszając pojęcia „pojazdy transportu osobistego” i „urządzenia wspomagające ruch”, wprowadzając zupełnie odmienne definicje, chociażby w kontekście dopuszczalnej prędkości. Jeżeli prace nad petycją byłyby kontynuowane, w tym zakresie z pewnością wymagałaby ona doprecyzowania. Ponadto petycja wprowadza wyłom w ogólnych zasadach sankcjonowania przepisów prawa materialnego w postaci grzywien. Ogólne zasady określa, jak wiadomo, kodeks wykroczeń, który m.in. w art. 24 daje sądowi swobodę miarkowania wysokości tej grzywny, a jeśli chodzi o organy kontroli ruchu, to mamy tzw. taryfikator mandatów karnych, czyli grzywien nakładanych w drodze mandatu karnego, gdzie grzywiny te są kwotowo określone. No, oczywiście kwestia przydzielania punktów karnych regulowana jest w przepisach rozporządzenia. To dotyczy m.in. ewidencji kierowców, w której te punkty karne są rejestrowane.

Reasumuję. Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, na gruncie obowiązującego prawa nie można powiedzieć, że uczestnik ruchu, który korzysta ze słuchawek w sposób powodujący naruszenie reguł bezpieczeństwa w ruchu drogowym, nie podlega sankcji. Otóż podlega sankcji z art. 86 §1, podlega jej już w tej chwili. Dziękuję bardzo.

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO EWA MATECKA

Dziękuję bardzo.

Ja pozwolę sobie wyrazić zdanie nieco odmienne od pani stanowiska, dlatego że zapisy art. 86 §1... Może zacytuje: „Kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, nie zachowuje należytej ostrożności, powoduje zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podlega karze grzywny”. To jest sytuacja bardzo niejasna. Nie wiemy, czym jest należyta bądź nienależyta ostrożność.

Biorąc pod uwagę to, jakie rozwiązania są w krajach europejskich, które doprowadziły do sprecyzowania niektórych zapisów, co ma znaczący wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym, ja jednak chciałabym doprowadzić do takiej sytuacji, żebyśmy mogli dalej prowadzić

prace nad tą petycją. Ale będzie to możliwe tylko wtedy, kiedy poprosimy odpowiednie ministerstwa, mające to w swoich kompetencjach, o przedstawienie nam opinii pisemnej. Wówczas być może będziemy mogli uregulować to w sposób zgodny z ideą zawartą w tejże petycji. Może uda się coś więcej w kwestii bezpieczeństwa zrobić. Tak więc stawiam wniosek... Za chwileczkę oddam głos panu senatorowi Mamątowowi, jednak chcę dokończyć. Stawiam wniosek o zasięgnięcie opinii odpowiednich ministerstw, które mają w swoich kompetencjach bezpieczeństwo i komunikację, tak abyśmy mogli się zająć tą petycją i nie spowodować dyskontynuacji.

Bardzo proszę, pan senator Mamątow.

**SENATOR
ROBERT MAMĄTOW**

Dziękuję bardzo.

Ja uważam, że to jest klasyczny przykład tego, jak można skomplikować przepisy prawa. Obecnie obowiązujące przepisy rozstrzygają wszystko w tej materii. Jeśli będziemy próbowali to ulepszyć, rozszerzyć, to moim zdaniem po prostu popsujemy prawo. Dlatego składam wniosek o niepodejmowanie prac nad tą petycją.

**ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO
EWA MATECKA**

Zatem mamy 2 wnioski, w tym mój wniosek o zasięgnięcie opinii odpowiednich ministerstw. No, wtedy podejmiemy decyzję, co dalej z tą petycją. A zatem ja proponuję, abyśmy kontynuowali

prace i czekali na spłynięcie tychże opinii. Pan senator Mamątow stawia wniosek przeciwny, o niekontynuowanie prac nad tą petycją.

W związku z tym w pierwszej kolejności musimy poddać pod głosowanie wniosek pana senatora Mamątowa o niekontynuowanie prac nad tą petycją.

Kto z państwa senatorów jest za wnioskiem pana senatora Mamątowa o niekontynuowanie prac nad tą petycją? (2)

Kto jest przeciwny? (4)

Kto z państwa senatorów się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

A zatem wniosek pana senatora Mamątowa nie uzyskał poparcia większości.

Ja ponawiam wniosek o kontynuowanie prac i zwrócenie się do adekwatnych ministerstw o opinię na piśmie.

Dziękuję bardzo...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Wobec tego poddajemy mój wniosek pod głosowanie. Przepraszam najmocniej.

Kto z państwa senatorów jest za moim wnioskiem o kontynuowanie prac? (4)

Kto jest przeciwny? (2)

I kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję uprzejmie.

Wniosek przeszedł, a zatem będziemy kontynuować prace nad tą petycją. Czekamy na spłynięcie opinii.

Na tym, Szanowni Państwo, zakończyliśmy realizację porządku obrad dwieście osiemdziesiątego pierwszego posiedzenia naszej komisji.

Zapraszam na następne. Spotykamy się o godzinie 14.30, w tej samej sali.

Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 44)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy